

JADRANKA BRLIĆ, dipl.iur.
Ministarstvo financija, Financijski inspektorat Zagreb

MJERE SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA U PODRUČJU UTVRĐIVANJA STVARNOG VLASNIKA I PRIJAVLJIVANJA SUMNJIVIH TRANSAKCIJA

U prvom dijelu ovog izlaganja prikazan je način utvrđivanja stvarnog vlasnika pravne osobe prema odredbama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma¹ (dalje: Zakon) i objašnjeno u čemu se pojam stvarnog vlasnika razlikuje od tajnog društva i tajnog člana iz Zakona o trgovačkim društvima i nominalnog dioničara iz engleskog prava. U drugom dijelu su razmatrane posebnosti koje vrijede za trustove. U trećem dijelu je opisan način postupanja u slučaju u kojem obveznik primjene mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma procijeni da u vezi s transakcijom, sredstvima ili strankom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

I. UTVRĐIVANJE STVARNOG VLASNIKA PRAVNE OSOBE

1.1. Stvarni vlasnik trgovačkog društva

Stvarnim vlasnikom pravne osobe smatra se svaka fizička osoba koja je u konačnici vlasnik ili kontrolira stranku ili u čije ime se provodi transakcija i uključuje barem:

1. fizičku osobu koja u vlasništvu ima više od 25% poslovnih udjela ili dionica odnosno koja je imatelj više od 25% glasova u skupštini društva
2. jednu ili više fizičkih osoba koje u vlasništvu ili pod kontrolom imaju jednu ili više pravnih osoba koje pojedinačno ili zajedno imaju više od 25% poslovnih udjela ili dionica u društvu koje je stranka obveznika
3. fizičku osobu koja ima kontrolni položaj u upravljanju imovinom pravne osobe preko drugih sredstava.

Nije potrebno utvrđivati i provjeravati identitet stvarnog vlasnika ako je stranka trgovačko društvo čijim se financijskim instrumentima trguje na burzi ili uređenom tržištu u jednoj ili u više država članica u skladu s propisima u Europskoj uniji ili u trećoj državi pod uvjetom da u toj trećoj državi vrijede zahtjevi za objavljivanje podataka u skladu s propisima u Europskoj uniji koji osiguravaju odgovarajuću transparentnost podataka o stvarnim vlasnicima (članak 29. Zakona).

Ako primjenom ovih odredaba nije moguće otkriti tko je stvarni vlasnik ili ako postoji sumnja da identificirana fizička osoba nije stvarni vlasnik, pod uvjetom da su iscrpljena sva moguća sredstva kako bi se utvrdio stvarni vlasnik, stvarnim vlasnikom stranke

---

¹ Nar. nov. broj: 108/17 i 39/19

smatra se fizička osoba koja je član uprave ili drugog poslovnog tijela² (članak 28. stavak 8. Zakona).

Podatke o stvarnom vlasniku – ime, prezime, državu prebivališta, datum rođenja i državljanstvo – obveznik prikuplja uvidom u ispis podataka iz registra stvarnih vlasnika koji ne smije biti stariji od jednog mjeseca ili uvidom u izvornike ili ovjerene preslike dokumentacije iz sudskog registra koju mu u ime stranke dostavi zakonski zastupnik ili punomoćnik stranke koji ne smije biti stariji od tri mjeseca.

Obveznik s pravom na elektronički pristup podacima iz registra i sam može prikupiti podatke o stvarnom vlasniku stranke. Na ispisu iz registra mora zabilježiti datum, vrijeme i ime osobe koje je izvršila uvid.³

U slučaju da u izvodu iz registra ne budu navedeni svi propisani podaci, podatke koji nedostaju, obveznik može pribaviti uvidom u izvornike ili ovjerene preslike dokumenata i druge vjerodostojne poslovne dokumentacije koju mu dostavi zakonski zastupnik ili punomoćnik. Tek u trećem koraku kao dokaz može prihvatiti pisanu izjavu u kojoj zakonski zastupnik ili punomoćnik dostavljaju tvrdnje o činjenicama koje nisu sadržane u vjerodostojnim ispravama. Ako pri tome utvrdi da stranka predstavlja visok rizik za pranje novca ili financiranje terorizma, dužan je provesti mjere pojačane dubinske analize.

Obveznici iz članka 9. Zakona, te javnopravna i druga tijela iz članka 120. Zakona, dužni su u pisanom obliku obavijestiti Ured za sprječavanje pranja novca (dalje: Ured) o neusklađenosti koju uoče između informacija upisanih u registar stvarnih vlasnika i informacija koje sami imaju o stvarnom vlasniku određenog pravnog subjekta ili trusta.

1.2. Stvarni vlasnik druge pravne osobe

Stvarnim vlasnikom domaćih i stranih udruga i njihovih saveza, zaklada, ustanova, umjetničkih organizacija, komora, sindikata, udruga poslodavaca, političkih stranaka, zadruga, kreditnih unija ili vjerskih zajednica može se smatrati svaka fizička osoba ovlaštena za zastupanje ili fizička osoba koja ima kontrolni položaj u upravljanju imovinom.

---

² Obveznik mora sačuvati dokaze o postupku kojeg je proveo u svrhu utvrđivanja i provjere identiteta stvarnog vlasnika.

³ U grupu obveznika koji s Financijskom agencijom ne mogu ugovoriti pristup podacima koji se nalaze u registru, ali u provedbi mjera dubinske analize od stranke mogu zatražiti izvadak iz registra svrstani su: vanjski računovođe, zastupnici institucija za platni promet i distributeri institucija za elektronički novac, pravne i fizičke osobe koje se bave djelatnošću zastupanja ili posredovanja u osiguranju pri sklapanju ugovora o životnom osiguranju i drugih osiguranja povezanih s ulaganjima, te pravne i fizičke osobe koje se bave djelatnošću: odobravanja kredita i zajmova i financiranjem komercijalnih poslova, izdavanja ostalih sredstava plaćanja i upravljanja njima, izdavanja garancija i jamstava, upravljanja ulaganjima za treće osobe i savjetovanja u vezi s tim, iznajmljivanja sefova, pružanja usluga povezanih s trustovima ili trgovačkim društvima, prometa plemenitih metala i dragog kamenja, trgovine umjetničkim predmetima i antikvitetima, organiziranja ili provođenja dražbi, posredovanja u prometu nekretninama.

1.3. Obveze stranke i stvarnog vlasnika

Stranka je dužna obvezniku predočiti dokumentaciju na temelju koje je moguće utvrditi vlasničku i kontrolnu strukturu stranke i prikupiti podatke o stvarnom vlasniku stranke.

Stvarni vlasnik je dužan zakonskom zastupniku pravnog subjekta koji podliježe obvezi upisa podataka o stvarnom vlasniku u registar stvarnih vlasnika dostaviti svoje identifikacijske podatke, podatke o prirodi i opsegu stvarnog vlasništva, vlasničkoj strukturi, te udjelima, ulozima i drugom sudjelovanju u vlasništvu društva (članak 33. stavak 6. Zakona).

1.4. Stvarni vlasnik i tajni član – razlike

Tajno društvo nastaje ugovorom kojim jedna osoba (tajni član) ulaže neku imovinsku vrijednost u poduzeće druge osobe (poduzetnika), te na temelju toga uloga stječe pravo sudjelovanja u dobiti i u gubitku poduzetnika (članak 148. Zakona o trgovačkim društvima⁴).

Pravna osoba koja u svojoj imovini ima ulog tajnog člana, u registar stvarnih vlasnika ne dostavlja podatke o tajnom članu s kojim je sklopila ugovor o tajnom društvu, već podatke o stvarnom vlasniku stoga što Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ni u jednoj odredbi ne spominje tajno društvo ili tajnog člana.

Obveznik ne mora identificirati tajnog člana, mora identificirati stvarnog vlasnika stranke koja je pravna osoba i to fizičku osobu koja u izravnom ili neizravnom vlasništvu ima više od 25% udjela ili glasova ili preko drugih sredstava ostvaruje kontrolni položaj u upravljanju imovinom pravne osobe.

Tajni član ne mora biti fizička osoba, dok je stvarni vlasnik pravne osobe uvijek fizička osoba. Poduzetnik s kojim je tajni član sklopio ugovor o tajnom društvu ne mora biti trgovačko društvo, može biti fizička osoba koja samostalno trajno obavlja gospodarsku djelatnost⁵.

Tajni član ne može biti imatelj udjela ili dionica, ni ostvariti glasove u skupštini društva. Isključen je iz zastupanja i vođenja poslova i samim time nema kontrolni položaj u upravljanju imovinom.

Poduzetnik smije koristiti ulog tajnog člana samo na ugovoreni način, odnosno u svrhu zbog koje postoji tajno društvo, međutim, povrijedi li poduzetnik ovu obvezu, tajni član jedino može tražiti naknadu štete ili raskid ugovora o tajnom društvu.⁶

---

⁴ Nar. nov. broj: 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 152/11. – pročišćeni tekst, 111/12., 68/13, 110/15 i 40/19

⁵ Izmjenama Zakona o trgovačkim društvima iz 2019. pojam trgovca pojedinca zamijenjen je pojmom fizičke osobe koja samostalno trajno obavlja gospodarsku djelatnost radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu.

⁶ Vilim Gorenc, Zlatko Ćesić, Vesna Buljan, Vlado Brkanić, Komentar Zakona o trgovačkim društvima, RRIF plus, Zagreb, 2008., str. 208. - 210.

Politički izloženim osobama nije dopušteno sklapanje ugovora o tajnom društvu. Odredbe Zakona o sprječavanju sukoba interesa i Zakona o državnom sudbenom vijeću hrvatske dužnosnike i suce obvezuju na dostavu podataka o udjelima i dionicama u trgovačkim društvima i udjelima u vlasništvu drugih poslovnih subjekata.⁷ Samim time osobe na koje se odredbe ovih dvaju zakona odnose ne mogu biti tajni članovi u poduzeću druge osobe.

Jedine domaće politički izložene osobe iz članka 46. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma koje nisu dužnosnici u smislu Zakona o sprječavanju sukoba interesa su članovi upravnih tijela političkih stranaka (osim ako su izabrani za zastupnike u Hrvatskom saboru).⁸

1.5. Odredbe hrvatskog prava o tajnom društvu ne odgovaraju pojmu nominalnih dioničara iz engleskog prava

Nominalni dioničari su dioničari koji drže dionice za drugu osobu. Ta druga osoba je nepoznata, nominalni dioničar nastupa pod svojim imenom.⁹

Suprotno je s tajnim društvom, tajni član sudjeluje imovinskim ulogom u poduzeću javnog člana.

Tajni član nema dionice u vlasništvu, ni poslovne udjele, niti ima pravo glasa u skupštini.

Prema trećima nastupa samo poduzetnik i isključivi je nositelj svih prava i obveza. Ulog tajnog člana ulazi u imovinu poduzetnika. Na temelju tog uloga tajni član stječe pravo sudjelovanja u dobiti i gubitku poduzetnika.

Poduzetnik mora biti trgovac, ali ne mora biti trgovačko društvo, može biti fizička osoba koja samostalno trajno obavlja gospodarsku djelatnost. Tajni član može biti svaka osoba, trgovac ili netrgovac, ortaštvo, nasljednička zajednica ili povjerenik.

Poduzetnik je zakonski zastupnik tajnog društva i to svojstvo ne može prenijeti na tajnog člana, ali mu može dati prokuru ili trgovačku punomoć.

---

⁷ Članak 8. Zakona o sprječavanju sukoba interesa (Nar. nov. broj: 26/11, 12/12, 124/12, 48/13 i 57/15) i članak 88. Zakona o državnom sudbenom vijeću (Nar. nov. broj: 116/10, 57/11, 130/11, 13/13, 28/13, 82/15 i 67/18).

⁸ Primjerak ugovora o tajnom društvu potrebno je dostaviti Ministarstvu financija, Poreznoj upravi (članak 148. stavak 5. Zakona o trgovačkim društvima).

⁹ Ako obveznik za stranku ima strano društvo s nominalnim dioničarima, ostvaren je čimbenik koji upućuje na viši rizik (članak 14. stavak 7. Zakona).

Pravne i fizičke osobe koje pružaju uslugu obavljanja funkcije ili postavljanja druge osobe da obavlja funkciju nominalnoga dioničara od 2005. podliježu EU zahtjevima sprječavanja pranja novca.

Tajni član ne može svoj ulog prenijeti na nekog trećeg bez znanja poduzetnika. Tajni član ima pravo zahtijevati da mu se preda prijepis godišnjih financijskih izvješća radi provjere njihove ispravnosti, da mu se u tu svrhu dozvoli uvid u poslovne knjige i dadu potrebna razjašnjenja.¹⁰

II. UTVRĐIVANJE STVARNOG VLASNIKA TRUSTA

2.1. Definicija trusta prema Haškoj konvenciji o pravu mjerodavnom za trust i o njegovom priznavanju

U članku 2. Konvencije o pravu mjerodavnom za trust i o njegovom priznavanju navedeno je kako slijedi:

„Za svrhe ove Konvencije, izraz "trust" odnosi se na pravni odnos koji je stvoren – za života ili po smrti – od strane osobe, osnivača, kada je imovina stavljena pod kontrolu upravitelja trusta na korist korisnika ili za namjenske svrhe.

Trust ima sljedeće karakteristike –

1. imovina čini zasebni fond i nije dio vlastitog posjeda upravitelja trusta
2. pravo na imovinu trusta polaže upravitelj trusta ili druga osoba u ime upravitelja trusta
3. upravitelj trusta ima ovlast i dužnost, u pogledu čega je odgovoran, upravljati, upotrebljavati i raspolagati imovinom u skladu s uvjetima trusta i posebnim dužnostima koje mu nameće zakon.

Zadržavanje određenih prava i ovlasti od strane osnivača, te činjenica da upravitelj trusta sam može imati prava kao korisnik, nisu nužno nedosljedna s postojanjem trusta.“

Preporuke FATF-a i AML direktive trust nazivaju pravnim aranžmanom ili pravnim uređenjem, ovisno o prijevodu. U Preporukama je navedeno da izrazi trust i upravitelj trusta trebaju biti shvaćeni kao što su opisani u članku 2. Konvencije, te biti u skladu s tim člankom.

Upravo zbog toga što sam nema pravni subjektivitet ni sjedište, informacije o stvarnom vlasništvu trusta moraju biti upisane u registar stvarnih vlasnika u državi u kojoj upravitelj trusta ima poslovni nastan ili boravište.¹¹

S obzirom da trust nije pravna osoba, sam ne može biti vlasnik udjela, dionica ili nekretnina.

---

¹⁰ V. Gorenc, Z. Ćesić, V. Buljan, V. Brkanić, Komentar Zakona o trgovačkim društvima, str. 207. - 215.

¹¹ Obveza upisa podataka u hrvatski registar stvarnih vlasnika vrijedi samo za trustove čiji upravitelj u Republici Hrvatskoj:

1. ima prebivalište ili sjedište ili
2. za trust stječe nekretnine ili uspostavlja poslovni odnos s obveznikom iz članka 9. Zakona.

Formalni vlasnik na kojeg imovina koja je predmet trusta glasi može biti jedino:

- a. fizička ili pravna osoba koja je upravitelj trusta
- b. pravna osoba koju je upravitelj trusta osnovao u tu svrhu.

2.2. Obveza utvrđivanja identiteta svih fizičkih osoba povezanih s trustom

Stvarnim vlasnikom trusta i s njim izjednačenog subjekta stranog prava smatra se svaka fizička osoba koja u konačnici kontrolira trust ili s njim izjednačeni subjekt izravnim ili neizravnim vlasništvom ili drugim sredstvima.¹²

U postupku utvrđivanja i provjere identiteta stvarnoga vlasnika trusta i s njim izjednačenoga subjekta stranoga prava, obveznik je dužan utvrditi i provjeriti identitet svih:

1. osnivača
2. upravitelja
3. zaštitnika
4. korisnika ili skupine korisnika imovine kojom upravlja, pod uvjetom da su budući korisnici već određeni ili određivi
5. osoba koje obavljaju jednakovrijedne ili slične funkcije¹³
6. drugih fizičkih osoba koje izravnim ili neizravnim vlasništvom ili drugim sredstvima u konačnici provode kontrolu nad trustom.

Podatke koji se prikupljaju o stvarnom vlasniku (ime, prezime, državu prebivališta, datum rođenja i državljanstvo) obveznik prikuplja za svaku od ovih osoba (ako ih trust ima) uvidom u izvornike ili ovjerenu presliku dokumentacije (preslike ne smiju biti starije od tri mjeseca) odnosno neposrednim uvidom u registar stvarnih vlasnika. Na ispisu iz registra treba zabilježiti datum i vrijeme te ime i prezime osobe koja je izvršila uvid.

2.3. Obveze upravitelja trusta i stvarnog vlasnika trusta

Upravitelj trusta ili osoba koja obavlja jednakovrijedne funkcije u drugom sličnom pravnom obliku stranog prava dužna je, kada u tom svojstvu uspostavlja poslovni odnos s obveznikom, obveznika obavijestiti o tome i dati mu informacije o identitetu osnivača, upravitelja, zaštitnika, korisnika, osoba s jednakovrijednim ili sličnim funkcijama i drugih fizičkih osoba koje provode kontrolu nad trustom.

Osnivači, zaštitnici, korisnici, drugi upravitelji ako ih je više, osobe s jednakovrijednim ili sličnim funkcijama i druge fizičke osobe koje provode kontrolu nad trustom, upravitelju trusta ili osobi koja obavlja jednakovrijedne funkcije u drugom sličnom

---

¹² Kao primjeri subjekata stranog prava izjednačenih s trustom u Zakonu su navedeni fiducij, treuhand i fideicomiso (članak 4. točka 51.)

¹³ Ako je neka od nabrojanih osoba pravna osoba, obveznik mora utvrditi i provjeriti identitet stvarnog vlasnika te pravne osobe.

pravnom obliku stranog prava, moraju dostaviti svoje identifikacijske podatke i podatke o prirodi i opsegu stvarnog vlasništva (članak 33. stavak 7. Zakona).

III. DOSTAVA OBAVIJESTI O SUMNJIVIM TRANSAKCIJAMA I OBVEZA PRIMJENE MEĐUNARODNIH MJERA OGRANIČAVANJA

3.1. Postupanje u slučaju razloga za sumnju

Sumnjivom transakcijom smatra se svaka pokušana ili obavljena gotovinska i bezgotovinska transakcija, bez obzira na njezinu vrijednost i način obavljanja, ako je ispunjen jedan ili više sljedećih razloga:

1. obveznik zna, sumnja ili ima razloge za sumnju da transakcija uključuje sredstva proizašla iz kriminalne aktivnosti ili je povezana s financiranjem terorizma
2. indikatori za prepoznavanje sumnjivih transakcija, sredstava i osoba upućuju na to da postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma
3. transakcija odgovara tipologijama ili trendovima sprječavanja pranja novca ili financiranja terorizma
4. kad obveznik procijeni da u vezi s transakcijom, sredstvima ili strankom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.

Obveznik je dužan suzdržati se od obavljanja sumnjive transakcije kada zna, sumnja ili ima razloga sumnjati da u vezi sa sumnjivom transakcijom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma. Obveznik je dužan bez odgode o takvoj transakciji obavijestiti Ured i u obavijesti navesti rok u kojem se transakcija treba izvršiti.

Iznimno, ako zbog prirode transakcije ili iz drugih opravdanih razloga, obavijest nije mogao dostaviti prije obavljanja transakcije, dužan je prijaviti sumnjivu transakciju najkasnije sljedeći radni dan i navesti razloge za zakašnjenje.

Obveznik je dužan obavijestiti Ured o namjeri ili planiranju obavljanja sumnjive transakcije bez obzira na to je li transakcija poslije obavljena ili nije (članak 56. Zakona).

U svrhu obavještanja Ureda o sumnjivim transakcijama, sredstvima i osobama obveznik mora prikupiti:

- a. identifikacijske podatke o stranci
- b. ime, prezime i prebivalište (ime i adresu sjedišta) osobe kojoj je namijenjena transakcija
- c. identifikacijski broj osobe kojoj je namijenjena transakcija ako je dostupan
- d. podatke o stvarnom vlasniku stranke koja je pravna osoba
- e. podatke o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa, uključujući i informaciju o djelatnosti stranke
- f. datum i vrijeme uspostavljanja poslovnog odnosa
- g. iznos, valutu, datum, vrijeme i način provedbe transakcije
- h. podatak o svrsi (namjeni) transakcije

- i. podatak o izvoru sredstava koja jesu ili će biti predmet poslovnog odnosa
- j. podatak o izvoru sredstava koja jesu ili će biti predmet transakcije
- k. druge podatke koji su mu potrebni za obrazloženje razloga za sumnju.

Primjenom članka 2. stavak 2. i 3. Pravilnika o obavještanju Ureda za sprječavanje pranja novca o sumnjivim transakcijama, sredstvima i osobama¹⁴ obveznik iz DNFBP sektora u obrazac upisuje sljedeće dodatne podatke:

- je li stranka za koju se obavlja transakcija ili stvarni vlasnik stranke ili primatelj transakcije politički izložena osoba
- mjesto uspostavljanja poslovnog odnosa
- datum odbijanja poslovnog odnosa ili datum odbijanja obavljanja transakcije
- osobni identifikacijski broj i identifikacijski broj stvarnog vlasnika ako su dostupni.

Kreditne institucije u obrasce upisuju i podatke o transakcijskom računu i banci, dok grupu podataka o političkoj izloženosti upisuju samo ako stranka ima uspostavljen poslovni odnos kod obveznika, pri čemu se radi o uvjetu koji nije primjenjiv na obveznike iz DNFBP sektora stoga što oni sa svakom strankom uspostavljaju poslovni odnos, nemaju povremenih stranaka u smislu članka 4. točka 32. Zakona.

Kreditne institucije, Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Hrvatska pošta i središnja kontaktna točka podatke dostavljaju korištenjem aplikativnog sustava Ureda na obrascu UZSPN-0-59. Drugi obveznici podatke dostavljaju na istom obrascu poštom ili telefaksom, osim ako s Uredom ugovore elektronički prijenos podataka.¹⁵

3.2. Obveza primjene međunarodnih mjera ograničavanja

Obveznici su dužni, primjenom Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma i Zakona o međunarodnim mjerama ograničavanja¹⁶, pri uspostavljanju poslovnog odnosa sa strankom i praćenju poslovnog odnosa sa stalnom strankom,

---

¹⁴ Nar. nov. broj: 1/19

¹⁵ Posebna pravila vrijede za odvjetnike, javne bilježnike, revizore, porezne savjetnike i računovođe. Odvjetnici i javni bilježnici obavještauju Ured o sumnjivoj transakciji i sredstvima samo u obavljanju poslova iz članka 9. stavka 2. točka 18. podtočka b) Zakona.

Za osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti ne vrijedi obveza obavještanja Ureda o sumnjivim transakcijama u odnosu na podatke koje dobiju od stranke ili prikupe o stranci tijekom utvrđivanja pravnog položaja stranke ili prilikom zastupanja stranke u vezi sa sudskim postupkom (članak 58. Zakona).

Ako su ispunjeni uvjeti iz ove odredbe, osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti ne moraju udovoljiti zahtjevu Ureda za dostavu podataka, informacija i dokumentacije.

Međutim, osobe koje obavljaju profesionalne djelatnosti uvijek moraju obavijestiti Ured o stranci koja od njih zatraži savjet u vezi s pranjem novca ili financiranjem terorizma.

¹⁶ Nar. nov. broj: 139/08, 41/41 i 63/19

pored svega ostalog, provjeriti da li je stranka uvrštena na popise fizičkih i pravnih osoba i drugih subjekata pod međunarodnim mjerama ograničavanja.

U slučaju u kojem tijekom provjere utvrdi da identifikacijski podaci stranke odgovaraju podacima osobe s popisa, obveznik je dužan o tome obavijestiti Ured za sprječavanje pranja novca. Obavijest se dostavlja na način propisan Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma i Pravilnikom o obavještanju Ureda za sprječavanje pranja novca o sumnjivim transakcijama, sredstvima i osobama.

Popisi fizičkih i pravnih osoba i drugih subjekata pod međunarodnim mjerama ograničavanja Europske unije i Ujedinjenih naroda su dostupni na mrežnim stranicama Ministarstva vanjskih i europskih poslova.

U slučaju u kojem se kod obveznika nalazi imovina stranke koja je na popisu, obveznik je dužan zamrznuti imovinu koja je u vlasništvu, posjedu ili na drugi način pripada subjektu koji se nalazi na popisu, odnosno imovinu koja je pod njegovom kontrolom ili nadzorom, te o tome donijeti obavijest iz članka IV. Odluke o načinu provođenja međunarodnih mjera ograničavanja raspolaganja imovinom¹⁷.

Obavijest u smislu ove Odluke predstavlja opći naziv akta kojim se subjekt, prema čijoj je imovini mjera primijenjena, obavještava o primijenjenoj mjeri. Obavijest se dostavlja i Ministarstvu vanjskih i europskih poslova.

Obveznici primjene mjera zamrzavanja imovine su sve fizičke i pravne osobe, tijela državne uprave i tijela s javnim ovlastima u čijoj neposrednoj nadležnosti, tj. pod čijim upravljanjem se takva imovina nalazi.

Zamrznuta imovina ostaje pod nadzorom osobe ili tijela koje je donijelo obavijest do donošenja:

- a. odluke Vlade Republike Hrvatske kojom se prestaje primjenjivati mjera
- b. rješenja tijela državne uprave ili drugog nositelja javnih ovlasti nadležnog za područje u kojem je podniet podnesak iz članka 8. Zakona o međunarodnim mjerama ograničavanja
- c. odluke nadležnog suda kojim se odobrava oslobađanje zamrznute imovine.

Tijela državne uprave i tijela s javnim ovlastima nadležna su za provjere popisa i/ili nadzor nad provedbom Zakona o međunarodnim mjerama ograničavanja, u skladu sa zakonskim ovlastima, a to se odnosi naročito na:

- Hrvatsku narodnu banku – za nadzor pravnih osoba koje nadzire na temelju zakona
- Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga – za imovinu na tržištu kapitala, osiguranja i fondova
- Središnje klirinško depozitarno društvo i Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga – za dionice na tržištu kapitala
- Ministarstvo pravosuđa – za udjele u trgovačkim društvima, te dionice koje nisu na tržištu kapitala

---

¹⁷ Nar. nov. broj: 78/11

- Ministarstvo financija – Financijski inspektorat – za imovinu kod nefinancijskih profesija, poput odvjetnika i javnih bilježnika
- javne bilježnike pri ovjeravanju ili solemnizaciji ugovora kojim se raspolaže nekretninama, Ministarstvo financija – Porezna uprava, Ministarstvo pravosuđa – za nekretnine i zemljišne knjige
- Ministarstvo financija – Poreznu upravu, Ministarstvo financija – Carinsku upravu, Ministarstvo unutarnjih poslova – za vozila
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, lučke kapetanije, Ministarstvo financija – Carinsku upravu, Ministarstvo financija – Poreznu upravu, Ministarstvo unutarnjih poslova – za plovila
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Agenciju za civilno zrakoplovstvo, Ministarstvo financija – Poreznu upravu, Ministarstvo financija – Carinsku upravu, Ministarstvo unutarnjih poslova – za zrakoplove
- svako tijelo koje provodi nadzor nad pravnim i fizičkim osobama – za druge oblike ili nositelje imovine (točka V. Odluke).